

Pozývame vás na
PREDNÁŠKOVÉ POPOLUDNIE
25. júna 2024
(utorok) o 17.00 hod.

Sledujte nás **NAŽIVO** na našej facebookovej stránke

<https://www.facebook.com/shmu.sk>

Téma:

KDE A AKO „ČITAŤ“ PREDPOVEDE POČASIA

Prednášať bude:

Mgr. Jozef Csaplár

meteorológ SHMÚ

Samozrejme, že v prípade predpovedí počasia pre Slovensko odporúčame, aby sa získavali najmä zo SHMÚ, ktorý vytvára a následne zverejňuje množstvo predpovedí počasia a predpovedných produktov na svojom webe, resp. v mobilnej verzii svojho webu.

Webové stránky SHMÚ obsahujú veľké množstvo predpovedných produktov a predpovedí, takže pre bežného návštevníka nie je jednoduché zorientovať sa v nich a zároveň ich vedieť správne interpretovať.

Cieľom prezentácie je pomôcť bežným užívateľom zorientovať sa v ponuke predpovedí počasia poskytovanej na webe SHMÚ alebo jeho mobilnej verzii, a vysvetliť, ako ich interpretovať alebo upozorniť na ich obmedzenia.

S akým predstihom je možné predpovedať počasie?

Napríklad teraz v lete viete predpovedať počasie na Silvestra?

Teoreticky je možné predpovedať počasie teraz v lete až na Silvestra, ale pravdepodobnosť, že predpoveď bude rovnako úspešná ako predpovede počasia na zajtrajší deň, je skutočne veľmi malá. Klasické podrobné predpovede počasia na konkrétny deň majú u nás dobrú úspešnosť, ak pokrývajú obdobie do najbližších troch až piatich dní. Potom úspešnosť podrobných predpovedí klesá a nie je výnimkou, že napríklad predpovedaná zmena v počasí sa posunie o deň skôr alebo neskôr, než bolo uvedené v predpovedi. Preto zhruba po siedmom dni je vhodnejšie poskytovať predpovede, ktoré popisujú dlhšie časové obdobie a nie jednotlivé dni. Obvykle to býva vo forme predpovedí odchýlok od priemerných hodnôt teploty alebo priemerných úhrnov zrážok za obdobie niekoľkých dní alebo vo forme veľkých intervalov možnej teploty a zrážok počas tohto obdobia. Úspešnosť takýchto „odchýlkových“ alebo „intervalových“ predpovedí pokrývajúcich obdobie vzdialené tri alebo štyri týždne je pre oblasť Slovenska zvyčajne nízka a len niekedy vidíme, že sú takéto typy predpovedí úspešné.

Prečo sa trojdňové a desaťdňové modelové predpovede (meteogramy) líšia v predpovedi na prvé tri dni?

Pretože modely (sú to komplikované programy), ktoré ich vypočítali, nie sú identické a nepoužívajú rovnaké vstupné údaje. Ak by verejnosť pravidelne sledovala výsledky iných modelov (zahraničných), zistila by, že aj ich predpovede pokrývajúce rovnaké obdobie sa často od seba líšia (niekedy viac, niekedy menej). Dokonca ani model ALADIN, ktorý používa väčšina našich susedov neposkytuje rovnaké predpovede v každej meteorologickej predpovednej službe.

Ako je možné, že predpoveď počasia v televízii, v rozhlasovom vysielaní, na webovom portáli, v printových médiách alebo v mobilných aplikáciách pre moje mesto nie je vždy rovnaká?

Prevádzkovatelia televízneho a rozhlasového vysielať, webových portálov, vydavateľia tlače a výrobcovia mobilov sami rozhodujú, odkiaľ preberú predpovede počasia. Nemusí a ani to nie je vždy iba SHMÚ. Predpovede počasia totiž pripravujú rôzne subjekty, aj zahraničné alebo súkromné. Samozrejme za rôznych komerčných podmienok a s rôznou kvalitou. Preto dochádza k tomu, že predpovede pre rovnaké mesto/miesto a v identickom čase sa môžu výrazne líšiť.

ŽIVOTOPIS

Mgr. Jozef Csaplár

Po ukončení stredoškolských štúdií na Gymnázium A. Markuša na ulici Červenej armády v Bratislave nastúpil v roku 1986 na Fakultu matematiky, fyziky a informatiky, Univerzity Komenského v Bratislave, kde v rámci odboru Fyzika hraničných odborov študoval špecializáciu Meteorológia a klimatológia. Tu v roku 1992 získal titul magister. Témou jeho diplomovej práce bola Spektrálna analýza vybraných časových radov meteorologických prvkov.

V roku 1992 sa zamestnal na Slovenskom hydrometeorologickom ústave, kde v rokoch 1994 až 1995 vykonával tzv. posudkovú činnosť. Od roku 1995 do roku 2010 pracoval ako Meteorológ-synoptik, vypracovával predpovede počasia a výstrahy pre verejnosť alebo špeciálnych odberateľov. Bol školiteľom bakalárskych a diplomových prác, viedol výskumnú úlohu nowcasting.

V rokoch 2010 až 2011 viedol odbor Meteorologické predpovede a výstrahy. Od roku 2012 riadi úsek Centrum predpovedí a výstrah.

